

EKFRÄMJANDET I POLEN

Roland Permén

Ekfrämjandet ordnade den 10-11 maj 1994 en resa till Polen för att låta sina medlemmar ta del av polskt skogsbruk i allmänhet och ädellövskogsskötsel i synnerhet. Jag var med.

Efter en rask flygresa från Ronneby landade vi i Gdansk och togs hjärtligt emot av en manstark skara skogstjänstemän i prydliga uniformer. Gustav Fredriksson som fungerade som välinformerad reseledare berättade i efterhand att skogstjänstemannatätheten räknat per arealenhet i öststater är 20-30 gånger större än i Sverige. Efter frikostig frukost vid en öppen eld i skogen - tredje frukosten den dagen, det skulle bli fyra - gick vi ut i frötäcksbestånd först av douglasgran, sedan av bok. Majestätiska träd i 40-metersklassen. Boken enligt uppgift utan rödkärna.

Vid var eller varannan punkt mötte nya skogstjänstemän och -kvinnor. Alla hälsade välkomna och presenterade sifferuppgifterna för sitt distrikt. Ibland blev det så mycket siffror så att tiden för att titta på skogen blev för kort. Gustav F. förklarade att detta med alla siffrorna är ganska typiskt för länder där det är eller har varit känsligt att uttrycka en åsikt. Siffrorna är då okontroversiella att stödja sig emot.

Pågående självföryngring i ett 200-årigt ekbestånd demonstrerades. Föryngringstiden är ca 10 år. I ett annat bestånd med vacker, tät, ekungskog hade man röjt fem gånger under 20 år. Vad kostar röjning? frågade vi. Två miljoner zloty per hektar blev svaret. Det blir knappt 800 kr/ha.

Skogstjänstemännen uttryckte bekymmer över att det kommer så mycket människor ut i skogen. Vi gissade att uppfattningen att detta var ett problem var en kvarlevande fördom som knappast kunde ha något fog för sig.

I en lövskog i "naturtillstånd" med ek, bok, lind, ask och avenbok m.m. försökte man finna svar på olika frågor, bl.a. hur man skulle få tillbaka mer ek. Man anser att eken har huggits undan för mycket genom århundradena vilket har gynnat boken.

Vid besök i frötäcksbestånd av 165-årig ek med 35 m medelhöjd noterade vi att riklig underväxt med sykomorlönn inte betraktades som problem.

Det skogliga avslutades den dagen vid halv tiotiden i ett ståligt frötäcksbestånd av ask, om man nu inte som skogligt vill betrakta middag med åtföljande samling kring ett vildsvin helstekt över öppen eld under stjärnorna.

Andra dagen handlade om bok. Synnerligen pedagogiskt fick vi följa återväxtprogrammet i en serie bokbestånd. Det första visade ett bestånd där föryngringsfasen skulle börja med successiv utglesning och självföryngring under en 20-årsperiod. Sedan fick vi se dessa stadier med efterhand allt mindre grovskog och ett allt tätare och högre ungdomsbestånd. Erik Ståål uttryckte en stillsam undran över att föryngringen startade vid förhållandevis klena dimensioner på det gamla beståndet. Bedömningsvis 35-40 cm diameter i brösthöjd. Synpunkten gav möjligen de polska skogsmännen och -kvinnorna en allvarlig fun-

derare. De interna diskussionerna mellan dem blev stundom ovanligt intensiva. Denna synpunkt balanserades dock av uttryckliga gratulationer till de utomordentligt täta, jämna och stora ungskogar av bok vi kunde njuta av som slutpunkt. Några små observationer:

- Rikligt med förberedda brandgator i skogarna. Speciellt intressant var förekomsten av plöjda stråk med naken jord utmed huvudvägarna.

- Stängsel kring myrstackar.
- Plöjning och vägtransporter efter häst.

Under hemresan, föregången av en snabbvisit inne i de äldre delarna av Gdansk, kunde Arne Mirton, som före och under resan skött administration och ekonomi, konstatera att reskassan på 40 miljoner räckt precis. På Ronneby flygplats dryftades vad nästa resmål skulle bli.

*

EKFRÄMJANDETS ÅRSMÖTE OCH EXKURSION 28-29 SEPTEMBER 1995

Skogsvårdsstyrelsen i Skaraborgs län är värd för årsmöte och exkursion 1995. Programmet innehåller bl.a. gallring i ek och andra ädellöv och förnyring av ek, ask och fågelbär. Deltagarna kommer också att besöka Trä-Tina snickeri samt studera biotopskydd i ädellöv under den andra dagen. Inbjudan skickas ut till alla medlemmar i början av juni.

Styrelsen

